

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/101/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116225652
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4116225652.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členov senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v spore žalobcu: s Autoleasing SK, s. r. o., so sídlom Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 46 806 491, zastúpený Advokátskou kanceláriou Nosko & Partners s. r. o., so sídlom Bratislava, Podjavorinskej 2, IČO: 36 860 107, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Pribinova 2, IČO: 00 151 866, o vydanie veci, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 23. mája 2022 č. k. 15C/396/2016-278 vo výroku II. takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom výroku o náhrade trov konania (II.) potvrdzuje.

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol, že žalovaný je povinný vydať žalobcovi osobné vozidlo Mercedes E Diesel W 212 E 220 CDI BlueEFFICIENCY Avantgarde (A5), číslo karosérie: K., rok výroby 2009, kľúče k osobnému vozidlu Mercedes E Diesel W 212 E 220 CDI BlueEFFICIENCY Avantgarde (A5), číslo karosérie: K rok výroby 2009 do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že žalobca nie je povinný uhradiť žalovanému náklady, ktoré vznikli v súvislosti so zaistením a úschovou tohto osobného vozidla (I.) a žalobcovi proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (II.). Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 126 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 21 ods. 1, 2, 3, 4 a 9 zák. č. 171/1993 Z. z. o policajnom zbore účinného v čase zadržania vozidla, § 255, § 396 ods. 3, § 262 ods. 1 CSP a uviedol, že žalobca podanou žalobou na súd prvej inštancie dňa 28. 09. 2016 požadoval, aby súd uložil pôvodne žalovanému (P. D.) povinnosť vydať žalobcovi osobné vozidlo Mercedes E Diesel W 212 E 220 CDI BlueEFFICIENCY Avantgarde (A5), číslo karosérie: K rok výroby 2009, kľúče k osobnému vozidlu Mercedes E Diesel W 212 E 220 CDI BlueEFFICIENCY Avantgarde (A5), číslo karosérie: K rok výroby 2009 do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a náhradu trov konania. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol prvýkrát rozsudkom č. k. 15C/396/2016-204 zo dňa 07.06.2021 tak, že žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanému voči žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov konania. Predmetný rozsudok napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. Svoje odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, keď mal za to, že rozhodnutie o odvolaní rozhodol Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 9Co/57/2021 zo dňa 09. 12. 2021 tak, že zrušil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (výrok I.), súčasne zrušil uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 23. októbra 2018 č. k. 15C/396/2016-103 (výrok II.). Odvolací súd vo svojom rozhodnutí poznamenal, že súd prvej inštancie mal vec posudzovať v zmysle ust. § 126 ods. 2 v spojení s § 151l ods. 1 a nasl. OZ, keď z ust. § 21 ods. 9 zák. č. 171/1993 Z. z. nevyplýva, že jediným právnym prostriedkom, ktorým si oprávnený pre

účely vydania zaistenej veci môže uplatniť svoje právo, je výlučne žaloba o určenie vlastníckeho práva. Nasvedčuje tomu i dikcia tohto zákonného ustanovenia, podľa ktorého, ak vzniknú pochybnosti o tom, či zaistená vec patrí osobe, ktorej bola zaistená, alebo si na ňu uplatní právo iná osoba, útvár Policajného zboru ju uloží do úschovy a odporučí týmto osobám, aby si v lehote 60 dní odo dňa doručenia písomného oznámenia uplatnili vlastnícke právo alebo iné právo na zaistenú vec na príslušnom súde. Nemožno tak vyvodiť, že oprávnená osoba si svoje vlastnícke, príp. iné právo musí uplatňovať výlučne vlastníckou žalobou, ale môže tak urobiť viacerými spôsobmi. Znamená to, že i žalobou o vydanie veci môže súd v rámci konania ako predbežnú otázku posúdiť, či žalobcovi svedčí tvrdené právo k predmetnému automobilu. Súdu prvej inštancie uložil v ďalšom konaní sa zaoberať aj otázkou pasívne legitimovaného subjektu, keď zisteným skutkovým stavom, ale aj z uznesenia policajného orgánu zo dňa 05. 06. 2018 vyplynulo, že o práve na vec sú pochybnosti, nakoľko si na ňu uplatňuje právo ako spoločnosť sAutoleasing SK, s. r. o. (žalobca), tak aj P. D. (pôvodne žalovaný). Z pripojeného spisu OS Bratislava III sp. zn. 14C/40/2016 vyplynulo, že P. D. v postavení žalobcu proti žalovanému sAutoleasing SK, s. r. o. domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanému (záložnému veriteľovi) povinnosť zdržať sa akéhokoľvek výkonu záložného práva viaznuceho na predmetné motorové vozidlo. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol uznesením OS Bratislava III zo dňa 31. 03. 2016 č. k. 14C/40/2016-36 zamietnutý a uvedené uznesenie bolo potvrdené odvolacím súdom v uznesení z 25. 08. 2016 č. k. 10Co/202/2016-76. V dôvodoch rozhodnutia odvolacieho súdu v bode 13. sa konštatuje, že žalobca (P. D.) neosvedčil danosť nároku, nepredložil kúpnu zmluvu na motorové vozidlo, ktoré je zaťažené záložným právom v prospech žalovaného, ani iným právne relevantným spôsobom nepreukázal vlastnícke právo k motorovému vozidlu. Po právoplatnom zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je zrejmé, či si aj iná osoba okrem žalobcu uplatňuje vlastnícke alebo iné právo k predmetnému motorovému vozidlu. V tomto kontexte bude povinnosťou súdu prvej inštancie si vyriešiť, či je možné zotrvať na stanovisku, že pretrvávajú pochybnosti o práve žalobcu na vec, resp. či tu je iná osoba, ktorá si robí nárok na vec a tento si ne/uplatnila v občianskom súdnom konaní. Na doplnenie odvolací súd len dodáva, že pochybnosti o práve k zaistenej veci uloženej do úschovy v zmysle § 21 ods. 1, 9 zák. č. 171/1993 Z. z. totiž neodstraňuje policajný orgán samostatným dokazovaním (rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo 60/03) a nemôže ich odstrániť ani súd v konaní o vydanie veci, pokiaľ nie je druhou stranou sporu aj druhý domnelý vlastník vozidla v prípade, ak si takéto právo účinne uplatnil (obdobnú vec riešil NS SR v uznesení 4Cdo 87/2011 z 26. 07. 2012). V ďalšom konaní súd prvej inštancie, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), sa bude zaoberať v naznačenom smere a opätovne rozhodne o nároku žalobcu na vydanie motorového vozidla, s tým, že primárne sa bude zaoberať zámenou strany sporu na strane žalovaného, ktorú navrhol žalobca podaním zo dňa 17. 07. 2018 (č. l. 86-87) a o ktorej nesprávne rozhodol súd prvej inštancie uznesením zo dňa 23. 10. 2018 č. k. 15C/396/2016-103. Súd prvej inštancie, viazaný pokynom odvolacieho súdu, opätovne uznesením č. k. 15C/396/2016-254 zo dňa 02.03.2022 rozhodol o zmene strany sporu tak, že namiesto pôvodne žalovaného P. D. pripustil, aby do konania vstúpil na miesto žalovaného súčasný žalovaný - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, čím konvalidoval svoje predchádzajúce procesné pochybenie, okrem iného vyčítaného aj odvolacím súdom. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise, ako aj vyjadreniami strán sporu a zistil tento skutkový a právny stav. Dňa 13. 07. 2015 uzavrel žalobca ako záložný veriteľ so záložným dlžníkom H. M. záložnú zmluvu č. UDTA15/61002331, ktorej predmetom bolo motorové vozidlo Mercedes E Diesel W 212 E 220, Cdi BlueEFFICIENCY Avantdarde (A5) VIN: K (v ďalšom texte len „sporné vozidlo“). V zmluve boli dohodnuté podmienky výkonu záložného práva. Dňa 13. 07. 2013 bol podpísaný protokol o prevzatí vozidla k zmluve o úvere, ktorým H. M. potvrdila prevzatie vozidla. Podľa potvrdenia o registrácii v Notárskom centrálnom registri záložných práv zo dňa 13.07.2015 došlo k registrácii záložného práva na základe záložnej zmluvy záložcu - H. M. ako popis zálohu je uvedené sporné vozidlo. Súčasťou potvrdenia je i popis pohľadávky. Listom zo dňa 13.01.2016 žalobca oznámil H. M. uplatnenie práva na okamžité splatenie úveru a oznámil, že dňa 13.01.2016 pristúpil k zosplateniu úveru. Ďalším listom zo dňa 18.12.2015 žalobca vyzval H. M. k pristaveniu vozidla a oznámil začatie výkonu zabezpečovacieho alebo záložného práva a predpokladanom termíne predčasného ukončenia zmluvy. Súčasťou listinných dôkazov je i oznámenie o začatí výkonu záložného práva adresované P. D. (pôvodný žalovaný) dňa 16. 08. 2016, ako i výzva na pristavenie vozidla tiež adresovaná uvedenej osobe dňa 14. 09. 2016. Okresné riaditeľstvo PZ v Nitre vydalo dňa 05. 06. 2018 uznesenie ČVS: ORP-1504/3-VYS-NR-2015, ktorým podľa ust. § 97 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 94 ods. 1 Trestného poriadku vo veci zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. a/ Trestného zákona vec - osobné motorové vozidlo zn. Mercedes Benz, čiernej metalízy, VIN: K ev. č. IL 203 CI a 1 ks kľúč od vozidla ukladá do úschovy Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Nitre. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že

dňa 26. 05. 2018 bolo vozidlo zaistené príslušníkmi OO PZ Trnava dňa 04. 06. 2018 bolo prevzaté do trestného konania. Dňa 30. 05. 2018 vydal podľa § 89 ods. 1 Trestného poriadku P. D. kľúč od uvedeného vozidla. Ďalej, okrem popisu trestného skutku, z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že o práve na vec sú pochybnosti, nakoľko na ňu si uplatňujú právo spoločnosti s Autoleasing SK, s. r. o., tak i P. D.. V poučení je uvedené, že osobu, ktorá si na uvedené veci robí nárok upozorňuje, aby si svoj nárok uplatnila v občianskom súdnom konaní. Z odpovede právneho zástupcu žalobcu na výzvu súdu zo dňa 16.03.2022 vyplynulo, že nemá vedomosť, žeby si vlastnícke právo na predmetné vozidlo uplatnila iná osoba. Rovnako z odpovede žalovaného zo dňa 30.03.2022 ako reakcia na výzvu súdu, vyplynulo, že nemá vedomosť o tom, žeby si na predmetné vozidlo uplatnila vlastnícke právo nejaká osoba. Z úradného záznamu súdnej tajomníčky Okresného súdu Nitra zo dňa 25.04.2022 vyplynulo, že bol urobený dopyt na Okresný súd Bratislava III (kde pôvodne prebiehalo konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia), ktorý nevyhľadával žiadne konanie, ktorého účastníkom by bol žalobca a osoby P. D., S. M. a H. M.. Súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v uznesení Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co/57/2021-239 zo dňa 09.12.2021 opätovne vec právne posúdil, zaoberal sa právnou argumentáciou odvolacieho súdu ohľadne povinnosti súdu prvej inštancie vec posúdiť v zmysle ust. § 126 ods. 2 v spojení s § 151l ods. 1 a nasl. OZ, keď z ust. § 21 ods. 9 zák. č. 171/1993 Z. z. nevyplýva, že jediným právnym prostriedkom, ktorým si oprávnený pre účely vydania zaistenej veci môže uplatniť svoje právo, je výlučne žaloba o určenie vlastníckeho práva. Nasvedčuje tomu i dikcia toto zákonného ustanovenia, podľa ktorého, ak vzniknú pochybnosti o tom, či zaistená vec patrí osobe, ktorej bola zaistená, alebo si na ňu uplatní právo iná osoba, útvar Policajného zboru ju uloží do úschovy a odporučí týmto osobám, aby si v lehote 60 dní odo dňa doručenia písomného oznámenia uplatnili vlastnícke právo alebo iné právo na zaistenú vec na príslušnom súde. Nemožno tak vyvodiť, že oprávnená osoba si svoje vlastnícke, príp. iné právo musí uplatňovať výlučne vlastníckou žalobou, ale môže tak urobiť viacerými spôsobmi. Znamená to, že i žalobou o vydanie veci môže súd v rámci konania ako predbežnú otázku posúdiť, či žalobcovi svedčí tvrdené právo k predmetnému automobilu. Súd prvej inštancie, vzhľadom na vyššie uvedené, primárne skúmal, či je žalovaný pasívne vecne legitimovaným subjektom v tomto konaní, pričom dospel k nepochybnému záveru, že práve žalovanému (po opätovnom rozhodnutí o zmene strany sporu) svedčí pasívna vecná legitimácia. Pasívna legitimácia žalovaného je založená tým, že v minulosti podľa zriaďovacej listiny Ministerstva vnútra SR boli od 01.01.1997 zriadené krajské riaditeľstvá policajného zboru ako rozpočtové organizácie Ministerstva vnútra SR, pričom okresné riaditeľstvá Policajného zboru v pôsobnosti krajského riaditeľstva PZ boli preddavkovými organizáciami bez právnej subjektivity. Rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. p. SLV-PS-1120/2012 zo dňa 12.12.2012 došlo k zrušeniu rozpočtových organizácií ku dňu 31.12.2012, a to krajských riaditeľstiev Policajného zboru. Uvedeným dňom zanikli a Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky sa stalo ich právnym nástupcom. Súčasne podľa názoru súdu ani Okresné riaditeľstvo PZ v Nitre nemá samostatnú právnu subjektivitu, pričom ide len o vnútornú organizačnú zložku, patriacu pod krajské riaditeľstvo policajného zboru, ktorým je riadená a kontrolovaná a na ktoré je personálne, organizačne a rozpočtovo napojená. Keďže ani Krajské riaditeľstvo PZ v Nitre, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nemá právnu subjektivitu, túto má len Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ktoré je správne označené ako žalovaný subjekt. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba žalobcu je v plnom rozsahu dôvodná. Plniac právne záväzný názor odvolacieho súdu, dospel súd k záveru, že v súčasnej dobe, vzhľadom na vykonané dokazovanie, nepretrvávajú žiadne pochybnosti o práve žalobcu na vydanie sporného motorového vozidla, keďže súd nezistil, že by si iná osoba na predmetné motorové vozidlo uplatnila svoje právo na vec (napríklad vlastnícke právo) v inom civilnom konaní. Inak povedané, súd nemá pozitívnu vedomosť, že by si okrem žalobcu k predmetnému motorovému vozidlu uplatňovali súdnou cestou vlastnícke právo aj iné právnické alebo fyzické osoby, ktoré by právo držby žalobcu spochybňovali. V tomto konaní nebolo zistené uplatnenie si vlastníckeho práva iného subjektu k zaistenej veci preukázané, čím nemohlo byť na druhej strane spochybnené ani právo žalobcu na vydanie predmetu zálohu, keďže žalobca vystupuje v pozícii záložného veriteľa. Občiansky zákonník mu podobne ako vlastníkovi v ustanovení § 126 ods. 2 poskytuje obdobné právo na ochranu, ktoré normatívne vyjadrenie je explicitne vyjadrené tým, že obdobné právo na ochranu (ako vlastníka) má aj ten, kto je oprávnený mať vec u seba. Aj sám odvolací súd poukázal na to, že publiciánska žaloba poskytuje ochranu nielen držiteľovi veci, ale podľa doktríny i držiteľovi práva. Súd prvej inštancie teda právne posúdil predmetnú vec v zmysle ustanovenia § 126 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 151l ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka, zároveň majú na zreteľ ustanovenie § 21 ods. 9 zákona č. 171/1993 Z. z., pričom dospel k záveru, že v predmetnej veci sa môže domáhať svojho práva držby aj iná osoba než vlastníka, keďže zákon mu takúto ochranu poskytuje. Hoci v priebehu konania žalovaný tvrdil, že nárok na uvedené motorové vozidlo si robilo niekoľko subjektov, jednak žalobca ako záložný

veriteľ, ktorý pristúpil k výkonu záložného práva a pán P. D., ktorý kúpil predmetné vozidlo od H. M., po rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorým zrušil rozsudok súdu prvej inštancie, neboli zistené žiadne také skutočnosti, ktoré by opodstatňovali a nasvedčovali pravdivosti pôvodne prezentovaného skutkového tvrdenia, keďže právo na vec si uplatňuje iba žalobca. Súd prvej inštancie tak nemohol zotrvať na svojom pôvodne prezentovanom názore, a síce, že pretrvávajú pochybnosti ohľadne spornej otázky nárokovania na predmetné motorové vozidlo, či už pohľadu oprávnenej držby alebo vlastníckeho práva. Podmienky splnenia výkonu záložného práva neboli zo strany žalovaného spochybnené, preto ich považoval súd prvej inštancie v celom rozsahu za nesporné. V zmysle § 151m ods. 4 Občianskeho zákonníka je aj tretia osoba povinná vydať vec, a to záložnému veriteľovi, pričom podľa názoru súdu v konaní neboli zistené žiadne skutočnosti, že predmetné motorové vozidlo je potrebné pre účely trestného konania, v dôsledku čoho nemožno považovať, že by mal žalovaný oprávnenie zadržiavať vec u seba, ktorá má právo držať žalobca. Súd prvej inštancie teda uložil žalovanému povinnosť vydať predmetné motorové vozidlo do 3 dní od právoplatnosti aj s príslušenstvom, pretože nebol dôvod uložiť dlhšiu lehotu na plnenie. Na pojednávaní právny zástupca žalobcu spresnil petit s tým, že požadoval, aby súd rozhodol, že žalobca nemá povinnosť nahradiť žalovanému náklady, ktoré vznikli so zaistením a úschovou predmetného motorového vozidla. Súd prvej inštancie zvažoval, či o takomto doplnení (respektíve zmene žaloby, ako to nazval právny zástupca žalobcu) mal rozhodnúť formálnym spôsobom, ergo pripustiť zmenu žaloby. Súd v prvom rade poznamenáva, že žalobca ani z kvalitatívneho, ani kvantitatívneho hľadiska nerozšíril žalobu, preto súd vyhodnotil takýto procesný návrh iba ako spresnenie žalobného petitu, ktorý navyše nadväzuje práve na zákonné ustanovenie § 21 ods. 9 zákona č. 171/1993 Z. z. a priamo z neho rezultuje. Okrem toho, bez povšimnutia zo strany súdu nezostalo práve to, že takéto spresnenie bolo formulované skôr negatívne, čiže žalobca v priebehu konania nepožadoval väčšie plnenie (práve naopak požadoval, aby nebol zaviazaný na ďalšie plnenie, ktoré priamo nadväzuje na právnu úpravu použitých ustanovení, podľa ktorých súd posúdil po právnej stránke žalobný nárok) ako v žalobe, zároveň nepožadoval kvalitatívne ani iné plnenie, ktoré by nebolo už predmetom konania. V naznačenom kontexte tak súd takýto procesný návrh vyhodnotil skôr ako spresnenie, respektíve úpravu petitu, ktorá nevyžadovala procesnú intervenciu súdu determinovanú Civilným sporovým poriadkom. V naznačenom kontexte, súd v zmysle § 21 ods. 9 zákona č. 171/1993 Z. z., je oprávnená osoba, v tomto prípade vlastník motorového vozidla, po rozhodnutí súdu o vrátení zaistenej veci povinná uhradiť útvary Policajného zboru nevyhnutné náklady, ktoré vznikli v súvislosti s jej zaistením a úschovou, ak súd nerozhodne inak. Súdu sa nejaví ako spravodlivé zaviazat' žalobcu na úhradu vzniknutých nákladov spojených so zaistením a úschovou predmetného motorového vozidla, keď od počiatku bol presvedčený a tvrdil, že jeho právo k zálohu v postavení záložného veriteľa je dané, žiadnym spôsobom neprispel k zaisteniu veci, naopak, bol nútený sa domáhať vydania veci z úschovy súdnou cestou, s čím mu nepochybne vznikli trovy a nemal faktickú možnosť so svojím majetkom po relatívne dlhú dobu nakladať. Súd prvej inštancie preto rozhodol a precizoval s tým, že žalobca nie je povinný uhradiť žalovanému náklady, ktoré vznikli v súvislosti so zaistením a úschovou tohto osobného vozidla. Takáto povinnosť by ani nebola spravodlivá, keďže žalobca nemohol ovplyvniť žiadne okolnosti, predovšetkým zaistenie vozidla, ktoré nastalo nezávisle od vôle. Keďže v predmetnom prípade súd vo veci rozhodol rozhodnutím, ktorým sa konanie končí bolo jeho povinnosťou rozhodnúť aj o nároku na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa pomeru úspechu v zmysle § 255 ods. 1 CSP s poukazom na § 396 ods. 3 CSP. Keďže žalobca bol v plnej miere úspešný a žalovaný nedosiahol žiadny materiálne merateľný úspech, súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (100 %). Zároveň súd prvej inštancie poznamenal, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania, ktoré mu vznikli v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj v konaní pred odvolacím súdom a to s poukazom na dikciu § 396 ods. 3 CSP. Dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP súd prvej inštancie v prejednávanej spore nevzhladol. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie vo výroku o trovách konania (II.) z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f), h) CSP a uviedol, že v trestnej veci vedenej ORPZ v Nitre pod ČVS: ORP-1504-3-VYS-NR-2015 vo veci zaistenia motorového vozidla v trestnom konaní bolo postupované výlučne v súlade so zákonom. S ohľadom na skutkový stav poukázal na skutočnosť, že súd v civilnom konaní nie je oprávnený preskúmať postup orgánov činných v trestnom konaní z hľadiska ich účelnosti alebo rýchlosti. Oprávnenie hodnotiť a kontrolovať postup orgánov činných v trestnom konaní patrí do pôsobnosti prokuratúry. Každý štátny orgán vrátane orgánov činných v trestnom konaní, prokuratúry, súdov, má vymedzenú právomoc, ktorú smie uplatňovať len v tomto rámci.

Neexistuje žiadne zákonné ustanovenie, ktoré by oprávňovalo súd, aby v civilnom konaní zasahoval do trestného konania tým, že by preskúmaval a následne hodnotil postup orgánov činných v trestnom konaní a prokuratúry z hľadiska jeho účelnosti či rýchlosti (vid rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co 218/2011-376 z 07.02.2012). Ak vzniknú pochybnosti o vlastníctve, či oprávnenej držbe zaistenej veci, musí sa táto otázka vyriešiť výhradne v „civilnom procese“, čo predpokladá podanie žaloby na príslušnom súde. Základnou podmienkou civilného procesu je existencia „sporu“ medzi prinajmenšom dvomi stranami súdneho konania. V tomto zmysle možno dospieť k záveru, že otázka spornosti sa môže týkať jedine existencie vlastníckeho práva, ktoré si na jednu vec uplatňujú najmenej dve rôzne osoby (t. j. vtedy ak právo na vec nemožno považovať za nepochybné). Ak preto zákon hovorí o „uplatnení nároku na vlastnícke právo“ potom predmetom konania môže byť jedine určenie vlastníckeho práva k veci medzi osobami, ktoré sa považujú za jej vlastníkov. Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že orgán, ktorý rozhodoval o uložení zaistenej veci do úschovy nie je kompetentný sám posudzovať existenciu vlastníckeho, či iného užívacieho práva k veci, nakoľko táto právomoc bola zverená len civilnému súdu a musí existovať spor v otázke vlastníckeho práva, ktoré si na vec uplatňujú rôzne osoby, tak, ako sa stalo v uvedenom trestnom konaní. Na okraj poznamenal, že nikdy netvrdil, že by bol alebo by mal byť vlastníkom hnuiteľnej veci, preto na určenie vlastníckeho práva k hnuiteľnej veci nemôže mať žiadny právny záujem. Na otázku, akým spôsobom sa osoby, ktoré prehlasujú, že sú vlastníkami zaistenej veci, môžu domáhať vydania veci z úschovy dáva bez akýchkoľvek pochybností odpoveď nielen zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, na základe ktorého si musia osoby uplatniť vlastnícke právo alebo iné právo na zaistenú vec na príslušnom súde. To znamená, ak si na zaistenú vec uplatní právo viac osôb, musí sa toto právo preukazovať v súdnom konaní, obdobne ako pri § 92 TP. Vlastnícke právo sa na súde nemôže uplatniť inak ako určovacou žalobou, kde osoba, ktorá sa považuje za vlastníka veci musí v konaní hodnoverne preukazovať svoje vlastnícke právo k veci v rozpore s tvrdením ďalšej osoby, ktorá si na vec rovnako uplatňuje svoje vlastnícke právo, čím sa určenie vlastníckeho práva k veci stáva sporným, keďže obe strany sporu majú rovnaký právny záujem na určení, kto z nich je vlastníkom tejto veci. Zastal názor, že žalobca si veľmi nesprávne vykladá, že keďže bolo v rámci trestného konania spochybnené vlastníctvo poškodenej v trestnom konaní, automaticky to znamená potvrdenie vlastníctva žalobcu k zaistenej veci. Žalobca v rovnakej miere ako poškodená v trestnom konaní neosvedčil svoje vlastníctvo k zaistenej veci a orgány činné v trestnom konaní nemajú právomoc rozhodnúť, ktorej z nárokovanej strán vlastníctvo prináleží. V tejto veci právomoc prináleží len súdu v civilnom konaní. Až vtedy, keď súd právoplatne určí, kto je vlastníkom hnuiteľnej veci (čím by sa právne relevantným spôsobom odstránila spornosť v otázke vlastníckeho práva) a žalovaný by zároveň túto hnuiteľnú vec odmietol určenému vlastníkovi vydať, bola by žaloba na vydanie veci dôvodná. Proti I. výroku rozsudku č. k. 15C/396/2016-278 zo dňa 23.05.2022 nepodáva odvolanie. Uviedol, že akceptuje povinnosť mu danú Okresným súdom Nitra, i napriek tomu, že s ostatnou argumentáciou vyjadrenou v odôvodnení predmetného rozsudku nesúhlasí. Okresný súd Nitra však zároveň žalovaného zaviazal aj na náhradu trov konania žalobcu v zmysle zásady procesného úspechu/neúspechu v konaní, s čím sa nemôže stotožniť, nakoľko medzi ním a žalobcom neexistoval spor, a preto podal proti II. výroku rozsudku č. k. 15C/396/2016-278 zo dňa 23. 05. 2022 odvolanie. Jediným dôvodom, pre ktorý nemohol vydať zaistenú hnuiteľnú vec žalobcovi bola skutočnosť, že vlastnícke právo k hnuiteľnej veci bolo sporné, a teda mal za to, že túto okolnosť možno považovať za významnú pri rozhodovaní o trovách konania. Nijakým spôsobom sa nepričinil o vznik a vedenie tohto súdneho konania, keď žalobcovi nevyhoveli z dôvodu pretrvávajúcej - nevyriešenej spornosti vlastníctva k hnuiteľnej veci. Je potrebné zohľadniť, že je povinný postupovať v súlade s osobitnou zákonnou úpravou a hnuiteľnú vec je oprávnený vydať až po vyriešení otázky vlastníckeho práva k predmetnej zaistenej veci. Ak teda ide o povinnosť platiť žalobcovi náhradu trov konania, bolo podľa jeho názoru potrebné prihliadnuť aj na jeho špecifické postavenie ako žalovaného, ktorého postup bol určený špeciálnou zákonnou úpravou a možnosťami (limitmi) jeho postupu, tiež skutočnosťou, že nemal podiel na vzniku a vedení sporu, ako aj na procesnú aktivitu a riadne plnenie si svojich procesných povinností. Ďalej poukázal na tú skutočnosť, že v tomto prípade nešlo u neho o neoprávnené zadržanie veci, nakoľko na zaistenie hnuiteľnej veci boli zákonné dôvody, ktoré bol povinný plne dodržiavať. Ich porušením by sa sám vystavil možnému postihu, a preto jednoznačne nie je subjektom neoprávneného zásahu do práv žalobcu v zmysle § 126 ods. 1 OZ. Okresný súd Nitra mal za to, že v predmetnej veci sa nejedná o prípad hodný osobitného zreteľa, a teda, že nejde o výnimočný prípad, na ktorý by bola aplikácia § 257 CSP možná. Poukázal na skutočnosť, že v súvislosti s predmetnou vecou sa jedná o prípad hodný osobitného zreteľa s poukazom na § 257 CSP, nakoľko jeho úlohou bolo zabrániť nakladaniu s hnuiteľnou vecou až do objasnenia/určenia vlastníckeho práva na zaistenú hnuiteľnú vec. Teda jeho postup nemožno označiť ako neoprávnený zásah do vlastníckeho práva žalobcu alebo ako zadržanie veci v rozpore s platným právom. Len

v prípade, ak by súd v civilnom procese právoplatne určil za výlučného vlastníka veci žalobcu (čím by sa právne relevantným spôsobom odstránila spornosť v otázke vlastníckeho práva) a zároveň by napriek tomu odmietol zaistenú vec vydať, bola by žaloba na vydanie veci dôvodná, a teda prichádzala by do úvahy ochrana vlastníckeho práva v zmysle § 126 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na osobitné dôvody žaloby na vydanie zaistenej hnutelnej veci, postavenie orgánov činných v trestnom konaní, vymedzenie okruhu osôb pri určovacích žalobách a zákonnú úpravu tejto problematiky, a na celkové skutkové okolnosti možno dospieť k záveru o chybnom právnom posúdení Okresného súdu Nitra v súvislosti o rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania. Vecne príslušný útvar (žalovaného), a to OR PZ v Nitre, postupoval v súvislosti so zaistením hnutelnej veci v súlade s právnymi predpismi, v súlade s právnymi predpismi nevydalo hnutelnú vec žiadnemu zo subjektov, ktoré si naň robili nárok, a na základe I. výroku rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 15C/396/2016-278 zo dňa 23. 05. 2022 aj vydá žalobcovi hnutelnú vec. Na základe uvedených skutkových a právnych dôvodov, na základe skutočnosti, že v danom prípade nemohol svojím konaním ovplyvniť skutočnosť, či žalobcovi bude alebo nebude vydaná predmetná hnutelná vec a následný postup žalovaného v konaní súvisiacim s vydaním predmetnej hnutelnej veci, ktorý bol závislý na rozhodnutí civilného súdu, bez toho, aby mohol svojím konaním ovplyvniť výsledok konania, ako aj s poukazom na § 257 CSP navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok vo II. výroku zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie.

3. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že súd v prejednávanej veci žiadnym spôsobom nezasahoval do trestného procesu. Tvrdil, že aplikácia § 257 CSP nemôže obstáť a to ani s prihliadnutím na § 21 ods. 9 zák. č. 171/1993 Z. z. o policajnom zbore. Bol názoru, že povinnosť vydať záloh záložnému veriteľovi má akákoľvek osoba, ktorá ho má u seba. Občiansky zákonník nepojednáva o oprávnenosti, resp. neoprávnosti, tejto držby. Vydať záloh je povinná každá tretia osoba bez ohľadu na to, či má záloh u seba v rozpore s právom alebo v súlade s právom. Uviedol, že podal žalobu o vydanie veci podľa § 126 ods. 2 OZ. Táto (publičná žaloba) poskytuje ochranu predovšetkým žalobcovi, ktorý má lepšie právo ako žalovaný (napr. právo držby je lepším právom ako detencia). Z vyššie uvedeného vyplýva, že voči žalovanému disponoval lepším právom, t. j. má právo vykonať záložné právo. Výkon záložného práva má za daných okolností prednosť pred zaistením komu vlastne vlastnícke právo k motorovému vozidlu patrí. Bez ohľadu na to, kto by podal žalobu o určenie vlastníckeho práva a komu by súd vlastnícke právo prívoloil, výkon záložného práva by mal vždy prednosť pred užívateľským právom vlastníka motorového vozidla. Zdôraznil, že vydania zálohu sa môže domáhať voči akejkolvek osobe, ktorá má záloh u seba, bez ohľadu na to, či je vlastníkom alebo nie je. V súčasnosti sa motorové vozidlo (ďalej len „vec“) nachádza u žalovaného, síce v súlade so zákonom, ale vo svojej podstate neoprávnené, nakoľko na jeho vydanie má žalobca v súlade s ust. § 126 ods. 2 OZ v spojení s ust. § 151m ods. 4 OZ nárok a žalovaný je povinný mu vec vydať. V prípade, ak žalovaný mal za to, že v zmysle § 21 ods. 9 Zákona o policajnom zbore vznikli pochybnosti o tom, či zaistená vec patrí osobe, ktorej bola zaistená, alebo ak si na zaistenú vec uplatní právo iná osoba, mal žalovaný túto vec uložiť do úschovy, písomne to oznámiť týmto osobám a v písomnom oznámení odporučiť, aby si v lehote do 60 dní odo dňa doručenia písomného oznámenia uplatnili vlastnícke právo alebo iné právo na zaistenú vec na príslušnom súde. Osoba, ktorá si uplatnila právo na zaistenú vec na súde, bola povinná v lehote podľa predchádzajúcej vety oznámiť žalovanému, na ktorom súde si toto právo uplatnila, v prípade, ak si iná osoba ako žalobca neuplatnila vlastnícke právo alebo iné právo na zaistenú vec na príslušnom súde, tak mal vozidlo ako zaistenú vec vydať žalobcovi, a nie vydať uznesenie o uložení automobilu do úschovy (tento postup OČTK nemôže požívať ochranu). Žalovaný avšak ani raz počas súdneho konania nepreukázal súdu prvej inštancie, že si niekto iný (iná osoba ako žalobca) uplatnil v zmysle tohto §-u vlastnícke alebo iné právo k veci, a toto považoval (žalobca) za hlavný protiargument použitia ustanovenia § 257 CSP. Vyššie uvedený postup žalovaného nemôže požívať právnu ochranu, nakoľko žalovaný svojím konaním iba naťahoval čas a čaká na rozhodnutie súdu namiesto toho, aby vydal vozidlo žalobcovi, ako jedinej osobe, ktorá postupovala v zmysle vyššie uvedeného § 21 ods. 9 Zákona o policajnom zbore, a navyše jej preukázateľne svedčí právo v zmysle § 126 ods. 2 v spojení § 151m ods. 4 OZ. Bol názoru, že žalovaný mal postupovať tak, že pokiaľ mu žiadna osoba v lehote 60 dní odo dňa doručenia jeho písomného oznámenia neoznámila (nepreukázala) uplatnenie vlastníckeho práva alebo iného práva na súde, tak mu mal žalovaný vydať vozidlo ako jedinej osobe, ktorá mu jasne preukázala (aj vo výzve) svoj nárok na vydanie vozidla a zároveň jedinej osobe, ktorá podala relevantnú žalobu. Žalovaný mu však vozidlo nevydal po dobu viac ako 4 roky odo dňa (26. 05. 2018) zaistenia vozidla.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané - žalovaným (§ 359 CSP), v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti podľa (§ 127 a § 363 CSP), viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379 a § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) vec prejednal a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, a preto napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho napadnutom výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

5. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou z 27. septembra 2016 domáhal od pôvodného žalovaného (P. D.) vydania motorového vozidla. Žalobca podaním zo dňa 17. 07. 2018 (č. I. 86) navrhol zmenu strany sporu podľa § 80 odsek 1 CSP a žiadal, aby namiesto žalovaného vstúpil do konania subjekt - Ministerstvo vnútra SR so sídlom Bratislava, Pribinova 2. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 23. 10. 2018 č. k. 15C/396/2016-103 pripustil zmenu na strane žalovaného tak, aby namiesto doterajšieho žalovaného vstúpil do konania žalovaný: SR - Ministerstvo vnútra SR so sídlom Bratislava, Pribinova 2. Proti uvedenému uzneseniu podal sťažnosť pôvodný žalovaný: P. D., o ktorej rozhodol súd prvej inštancie, obsadený sudcom, a to uznesením zo dňa 28. 12. 2020 č. k. 15C/396/2016-175 tak, že sťažnosť žalovaného zamietol. Následne súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom zo dňa 7. júna 2021 č. k. 15C/396/2016 - 204. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie, v dôsledku čoho odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 7. júna 2021 č. k. 15C/396/2016 - 204 a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ako aj zrušil uznesenie zo dňa 23. októbra 2018 č. k. 15C/396/2016-103. Následne súd prvej inštancie uznesením zo dňa 2. marca 2022 č. k. 15C/396/2016 - 254, právoplatným dňa 21. marca 2022, pripustil zmenu na strane žalovaného tak, že na miesto doterajšieho žalovaného: P. D., narodený XX. XX. XXXX, bytom I. XXX, I. - C., vstupuje do konania ako žalovaný: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, IČO: 00 151 866. Následne súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom zo dňa 23. mája 2022 č. k. 15C/369/2016-278. Nakoľko žalovaný podal odvolanie len do výroku o trovách konania (II.), stal sa rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 23. mája 2022 č. k. 15C/369/2016-278 vo výroku I. právoplatným.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Podľa § 257 výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. Odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu a z dôvodov uvedených odvolateľom v odvolaní dospel k záveru, že ak súd prvej inštancie napadnutým výrokom II. žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, jeho rozhodnutie je vecne správne, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil, a keďže s odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP odkazuje. V tomto smere odvolací súd dodáva, že treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 148/2016 zo dňa 25. mája 2017).

10. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvádza, že inštitút náhrady trov konania je nerozlučne spojený so sporovým konaním a vyplýva z jeho samotnej povahy, keď strany sporu stoja proti sebe a je namieste, aby strana, ktorá v spore so svojím nárokom zvíťazila, dostala ňou vynaložené trovy nahradené od protistrany. Úspech vo veci, ktorá je predmetom sporu, je teda okolnosťou, ktorá určuje nárok na náhradu trov. Porazenej strane takto potom vzniká povinnosť nahradiť trovy konania víťaznej strane. Zásada úspechu v spore sa premieta v ustanovení § 255 CSP ako

esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. Úspech vo veci súd vždy skúma, čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu) charakteristická pre sporové konania sa uplatní tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli. Procesný úspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu úspechom (t. j. víťazstvom) v spore. Plný úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Plný úspech v spore môže mať žalobca aj žalovaný. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, ktorý bol naposledy urobený vo veci samej, t. j. ak sa jeho žalobe vyhovel v celom rozsahu. Pomer úspechu (miera úspechu) je základným meradlom pre nárok na náhradu trov. Ak mala strana plný úspech v spore, prizná sa jej celá náhrada trov konania. Ak žiadna zo strán nemala v spore plný úspech, má každá z nich úspech čiastočný, t. j. každá zo strán sporu (žalobca a žalovaný) je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Ak mala strana úspech v spore len čiastočný, potom sa náhrada trov pomerne rozdelí. Aby čiastočný úspech založil nárok na čiastočnú náhradu trov konania, musí to byť prevažujúci úspech, teda, aby po porovnaní procesnej úspešnosti oboch sporových strán zostala ešte suma opodstatňujúca záver o prevažujúcom úspechu jednej zo strán sporu.

11. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1). Citované ustanovenie predikuje, že súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Uvedené pre súd znamená, že ten nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Účelom ustanovenia § 257 CSP, ktoré je vyjadrením predošlej úpravy ust. § 150 ods. 1 OSP, je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením sudcovského moderačného práva. Citované ustanovenie je vyjadrením toho, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom. (M. m. uznesenie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 11/2013-10 zo 16. januára 2013, sp. zn. I. ÚS 629/2016-24 z 8. februára 2017, sp. zn. II. ÚS 221/2015-11 z 1. apríla 2015). V tomto smere odvolací súd dodáva, že už Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 2Cdo/102/2017 z 31. júla 2017 uviedol, že aplikácia citovaného ustanovenia však musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (pozri napr. R 34/1982). Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok; dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax, dnes už ustálenú (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 MCdo 17/2009, 5 Cdo 67/2010 či 3 MCdo 46/2012), podľa ktorej nemožno § 257 CSP považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Túto normu preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú, a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie, ale i okolností, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postoj strán v konaní, pričom je potrebné prihliadať k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán. Je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia na majetkové pomery oprávnenej strany. Vo všeobecnosti možno povedať, že vždy treba zvažovať okolnosti konkrétneho prípadu, a to nielen okolnosti spočívajúce vo veci, ale i okolnosti na strane strán, a to nielen toho, v koho prospech má byť toto ustanovenie použité, ale aj na strane toho, komu inak patriaci nárok nie je priznaný, či totiž možno od neho spravodlivo požadovať, aby trovy konania znášal bez nároku na ich náhradu, keď mal v konaní úspech. Aj tu však treba skúmať, či nejde o výnimku z výnimky, či teda na ponechanie účinkov právnej normy nie sú dané dôvody. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (k tomu napr. nálezy Ústavného súdu ČR, III. ÚS 292/07, či I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nález Ústavného súdu ČR, III. ÚS 727/2000).

12. Odvolací súd, preskúmajúc dôvodnosť podaného odvolania, dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, keď ten nevzhladol dôvodnosť aplikácie § 257 CSP a priznal žalobcovi voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie v tejto rovine uviedol, že dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP v prejednávacom spore nevzhladol.

13. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že vychádzajúc aj z premisy založenej na generálnom pravidle (§ 255 CSP), že úspešnej strane v spore patrí náhrada trov konania, a ak sa má od tohto všeobecného pravidla súd odchyliť a uplatniť výnimku (§ 257 CSP), tá musí byť potom aj náležite odôvodnená. Z druhej strany potom logicky platí, že ak súd nevzhliadol na dôvody aplikovateľnosti danej výnimky (§ 257 CSP), tak podľa očakávania nastupuje generálne pravidlo (§ 255 CSP) a v tomto smere potom nemôže byť na súd (prvej inštancie) ani kladená obligatórna povinnosť, aby aplikáciu generálneho pravidla (§ 255 CSP) náležite odôvodňoval v intenciách zodpovedania otázky; prečo sa v konkrétnom prípade nepristúpilo k aplikovaniu výnimky (§ 257 CSP), a teda, aby sa od príslušného súdu neočakávalo, že by sa mal myšlienkovito a argumentačne uberať contra zmyslu príslovia, t. j. že „pravidlo potvrdzuje výnimku“. Doposiaľ uvedené nemožno samo o sebe chápať tak, že by sa v tomto smere mala oslabiť povinnosť súdu náležite odôvodniť aplikáciu inštitútu náhrady trov konania v zmysle § 255 CSP ako takého. Vyššie uvedené pravidlo, spočívajúc na prípustnej miere absencie argumentácie súdu s ohľadom na neopodstatnenosť aplikácie výnimky (§ 257 CSP) však neplatí absolútne, ak napr. aplikáciu ust. § 257 CSP v konaní navrhla jedna zo strán sporu.

14. Odvolací súd konštatuje, že vychádzajúc zo skutkového stavu ako zistil súd prvej inštancie (bod 16. až 20) jednoznačne vyplýva, že žalobca vystupuje vo vzťahu k zaistenej veci, t. j. motorové vozidlo ako oprávnená osoba, resp. záložný veriteľ v zmysle § 126 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 151m ods. 4 Občianskeho zákonníka z titulu uzavretej záložnej zmluvy (č. I. 5 a 10). Z vykonaného dokazovania tiež nesporne vyplynulo, že žalovaný nemal vedomosť, že by k zaistenej veci bolo uplatnené vlastnícke alebo iné právo zo strany tretích osôb.

15. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie po právnej stránke posúdil vec v aspekte § 21 ods. 9 zák. č. 171/1993 Z. z. o policajnom zbore v znení účinnom v čase zaistenia veci a dospel jednoznačnému záveru, že k zaistenej veci si okrem žalobcu neuplatňovala vlastnícke ani iné právo žiadna ďalšia osoba v civilnom konaní, ktoré by právo držby žalobcu spochybňovalo, a teda nemohlo dôjsť ani k spochybneniu práva žalobcu na vydanie predmetu zálohu, keďže žalobca vystupuje v pozícii záložného veriteľa. Občiansky zákonník v ustanovení § 126 ods. 2 žalobcovi poskytuje obdobné právo na ochranu, ktoré normatívne vyjadrenie je explicitne vyjadrené tým, že obdobné právo na ochranu ako vlastník má aj ten, kto je oprávnený mať vec u seba (bod 28. odôvodnenia napadnutého uznesenia). Súd prvej inštancie mal za to, že v zmysle § 126 ods. 2 v spojení s § 151l ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka v aspekte § 21 ods. 9 Zákona o policajnom zbore, že v predmetnej veci sa môže domáhať svojho práva držby aj iná osoba než vlastník, keďže mu takáto ochrana prináleží zo zákona. V prejednávanej veci neboli zistené žiadne také skutočnosti, ktoré preukazovali spornosť ohľadom kolízie vecných práv (vlastníckeho práva - práva držby) so zreteľom na zaistenú vec medzi žalobcom ako záložným veriteľom a P. D. ako osoby, ktorá mala zaistenú vec kúpiť od osoby záložného dlžníka (H. M.). Inak povedané, súd nemal pozitívnu vedomosť, že by si okrem žalobcu k predmetnému motorovému vozidlu uplatňovali súdnu cestou vlastnícke právo aj iné právnické, či fyzické osoby, ktoré by právo držby žalobcu spochybňovali. Rovnako nebolo zistené uplatnenie si vlastníckeho práva iného subjektu k zaistenej veci, čím nemohlo byť na druhej strane spochybnené ani právo žalobcu na vydanie predmetu zálohu, keďže žalobca vystupuje v pozícii záložného veriteľa. Podmienky splnenia výkonu záložného práva neboli zo strany sporu spochybnené, a preto ich súd prvej inštancie považoval za nesporné. Aj s poukazom na § 151m ods. 4 Občianskeho zákonníka bol súd prvej inštancie názoru, že neboli v konaní preukázané žiadne také skutočnosti, ktoré by preukazovali, že zaistená vec je potrebná pre účely trestného konania, v dôsledku čoho stratil žalovaný právo, resp. oprávnenie zaistenú veci zadržiavať naďalej u seba, nakoľko právo držby k zaistenej veci má žalobca (bod 30. odôvodnenia napadnutého rozsudku).

16. Nakoľko vyššie uvedené závery boli právoplatne prejudikované rozsudkom súdu prvej inštancie zo dňa 23. mája 2022 č. k. 15C/369/2016-278 (výrok I., ktorý nebol napadnutý odvolaním), odvolací súd už nie je oprávnený tieto (hmotnoprávne) otázky opätovne posudzovať a hodnotiť, resp. modifikovať tieto skutkové a právne závery v rámci rozhodovania trov konania v aspekte aplikácie moderačného sudcovského práva (§ 257 CSP).

17. Odvolací súd konštatuje, že v danom konaní bol medzi stranami spor ohľadom toho, či má žalovaný oprávnenie zadržiavať zaistenú vec u seba, nakoľko v zmysle § 21 ods. 9 Zákona o policajnom zbore neboli naplnené podmienky, t. j. pochybnosť „o tom, či zaistená vec patrí osobe, ktorej bola zaistená“ pod čím treba subsumovať aj právo držby žalobcu ako záložného veriteľa. Z obsahu

súdneho spisu jednoznačne vyplýva, že žalovaný nemal spochybnené právo na vydanie zaistenej veci žalobcovi a mal povinnosť vydať zaistenú vec žalobcovi, pričom tak neurobil a zapríčinil tak potrebu vedenia predmetného súdneho konania. Žalovaný v podanom odvolaní argumentuje skutočnosťou, že nemal zákonnú možnosť vydať zaistenú vec bez žalobcovi bez predchádzajúceho právoplatného prejedikovania vlastníckeho práva žalobcu k zaistenej veci. S touto odvolacou argumentáciou žalovaného sa odvolací súd nestotožňuje, nakoľko ako správne odôvodnil aj súd prvej inštancie bolo v konaní jednoznačne preukázané, že vlastnícke, resp. právo držby k zaistenej veci žalobcu nebolo vôbec spochybnené a zároveň pominuli dôvody potreby zaistenia veci pre účely trestného konania. Z uvedeného dôvodu dospel odvolací súd k jednoznačnému záveru, že zo strany žalovaného neexistovali dôvody, resp. zákonné oprávnenie na zadržovanie zaistenej veci, resp. nevydanie zaistenej veci žalobcovi do času právoplatného rozhodnutia súdu o určení vlastníckeho práva (práva držby) žalobcu k zaistenej veci, tak ako to vyplýva z odôvodnenia bod 28. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

18. Žalobca sa žalobou preto po pripustení zmeny na strane žalovaného domáhal vydania zaistenej veci od (súčasného) žalovaného, ktorý vec u seba zadržoval z titulu zaistenia veci podľa § 21 Zákona o policajnom zbore a § 92 Trestného poriadku. V zmysle rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 23. mája 2022 č. k. 15C/369/2016-278 bol žalobca v konaní úspešný v celom rozsahu, v zmysle čoho mu patrí náhrada trov konania voči žalovanému v celom rozsahu, tak ako správne uviedol súd prvej inštancie v bode 36. odôvodnenia napadnutého rozsudku.

19. Odvolací súd s prihliadnutím na vyššie uvedené konštatuje, že na strane žalovaného neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by oprávňovali súd na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. Na strane žalovaného odvolací súd nevidí žiadny taký majetkový, sociálny ani osobný dôvod, pre ktorý by mal aplikáciou predmetného ustanovenia § 257 CSP odoprieť žalobcovi právo na náhradu trov konania, ktorá je mu za dosiahnutý celkový úspech v spore zákonom predikovaná. Odvolací súd dodáva, že z druhej strany pohľadu, t. j. zo strany žalobcu, by aplikácia predmetného ustanovenia (§ 257 CSP) na jeho ťarchu, bola neprimeraná, nakoľko, ako sa vyjadril (bol názoru) aj sám žalovaný, žalobca na to, aby mu mohla byť vydaná zistená vec žalovaným, bolo potrebné, aby o otázke vlastníckeho, resp. obdobného práva (práva držby) bolo v prospech žalobcu právoplatne rozhodnuté súdom, kedy až na taktom právnom základe (podľa tvrdenia žalovaného), by mu mohla byť zo strany žalovaného vydaná zaistená vec. Ak by odvolací súd pripustil aj takúto premisu, potom by skutočnosť, že žalobcovi neostávalo nič iné, ako sa domáhať svojho práva na vydanie veci od žalovaného podanou civilnou žalobou, s ktorou sa spája vznik trov konania, z hľadiska účelu a povahy moderačného práva (§ 257 CSP), by ani v tomto smere neoprávňovala súd zasiahnuť do legitímnych práv žalobcu v aspekte na náhradu trov konania ako úspešnej strany v intencii naplnenia požiadavky (materiálnej) spravodlivosti.

20. Z vyššie uvedených dôvodov posúdil odvolací súd podané odvolanie žalovaného ako nedôvodné, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom výroku o trovách konania podľa § 381 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

21. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).